

ČÁST A

1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání v ČR je nedílnou součástí vzdělávací soustavy a zabezpečuje první (nepovinnou) etapu celoživotního vzdělávání (ISCED 0). Specifickým cílem podle § 33 školského zákona je vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, napomáhat vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytovat speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky jsou ze zákona přijímány přednostně a jejich vzdělávání ve veřejných školách je bezplatné.

Konkrétní požadavky na vzdělávání včetně jeho výstupů vymezuje platný Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů.

V období od roku 2007 do roku 2011 byly strategické cíle vzdělávání vymezeny v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (DZ 2007) a v návazných krajských dlouhodobých záměrech. Inovace v předškolním vzdělávání směřovaly k posílení inkluze, rozvoji škol v malých obcích, k metodické podpoře tvorby ŠVP, podpoře DVPP, k podpoře cizích jazyků a informačních technologií.

V průběhu školního roku byly nově vymezeny strategické změny pro období 2011–2015 v **Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (DZ 2011)**: vláda ČR podpoří budování nových kapacit ve vazbě na demografický nárůst dětí, inovace v obsahu vzdělávání, jazykové vzdělávání, možnost seznamovat děti s cizím jazykem, vytvoření podmínek pro polytechnickou výchovu a opatření ke snížení vysoké míry odkladů povinné školní docházky.

Novelou školského zákona k 1. 1. 2012 došlo v oblasti předškolního vzdělávání k několika legislativním změnám, které reagovaly na současnou situaci v předškolním vzdělávání. Zřízení tzv. „firemních školek“ nově umožňuje § 34 odst. 8. Již zřízeným mateřským školám dává legislativní úprava § 34 odst. 9 možnost efektivněji využít stávající kapacitní možnosti a přijmout „další“ dítě k doplnění nevyužitého místa v MŠ.

Úprava školského zákona v § 123 odst. 2 omezila bezúplatnost posledního ročníku předškolního vzdělávání, kterou lze nyní využívat pouze po dobu 12 měsíců docházky do posledního ročníku MŠ. Opatření, které by mělo směřovat ke snižování počtu dětí s odkladem povinné školní docházky, se nevztahuje na děti se zdravotním postižením. Dle výkladu MŠMT jej bude možné poprvé uplatnit u dětí, které opakují poslední ročník předškolního vzdělávání, počínaje datem 1. 1. 2013.

Ve školním roce 2011/2012 byla nabídka předškolního vzdělávání **zajišťována ve 4 931 mateřských školách, ve 108 mateřských školách speciálních**, v přípravných třídách 198 základních škol a v přípravných stupních 57 základních škol speciálních.

1.1 Děti v předškolním vzdělávání

Podle statistik MŠMT byl celkový počet dětí v předškolním vzdělávání 342 521, tj. meziroční nárůst o 4,2 %.